

Lang leve de rechtstaat!

Deze bijdrage gaat over onnodig touwgetrek. Met een happy end. Want gelukkig wonen we in een land waar de rechter opkomt voor wie o.a. Hulp bij het Huishouden nodig heeft.

De HbH is voor een deel van de ouderen (en ook voor anderen) een belangrijk onderdeel van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Deze thuiszorg/wijkzorg is in Amsterdam al jaren een voorziening waarin veel goed gaat maar ook veel geblunderd wordt. Dat geblunder is erg jammer, want veel mensen zijn wel erg afhankelijk van deze ondersteuning.

Waar hebben we het over ?

Het gaat om een bij wet geregelde ondersteuning voor zelfstandig wonenden die niet (meer) 'alles' zelf kunnen schoonhouden en regelen. Er zijn in Amsterdam zo'n 15 zorgorganisaties die mensen in dienst hebben om te komen helpen opdat het huis (de woonkamer, de keuken, de slaapkamer, de wc en de badkamer) 'schoon en leefbaar zijn en blijven'. Er wordt rekening gehouden met wat je zelf kan of wat familie of vrienden doen en zo kan een deskundige van een van de zorginstellingen die meedoet aan de betreffende wijkzorgtafel beoordelen hoeveel tijd dat ondersteuningsplan 'alles overwegend' gaat kosten. De aanvrager krijgt van deze zorgorganisatie een brief waarin de afspraken zijn vastgelegd. De meeste mensen krijgen recht op wekelijks zo'n twee uur hulp van een goed opgeleide professional. Maar ook studenten worden wel voor dit werk aangetrokken, want er is een tekort aan geschoold zorgpersoneel, terwijl door de sluiting van verzorgingshuizen er juist meer ouderen zelfstandig blijven wonen en dus de HbH extra veel aanvragen krijgt..

Het is eigenlijk een wonder, dat ondanks het beknibbelen op de 'zorgtijd' er heel veel ouderen wel tevreden zijn. Een positieven factor daarbij is, dat de meeste verzorgenden hun werk met veel geduld en begrip uitvoeren en zelfs soms meer doen dan afgesproken is. Wij, vanuit de OAR hebben dus veel waardering voor een groot deel van het personeel.

Wat gaat er mis?

Veel!!!, en dat komt grotendeels door het systeem. De zorg is gecommercialiseerd en de gemeente, die als taak heeft om de WMO uit te voeren heeft daar volledig aan meegedaan. Ook taken, die de gemeente zelf had moeten doen (zoals het vastleggen waarop men recht heeft), zijn uitbesteed aan 'zorgaanbieders'. Jarenlang hebben we een wethouder 'zorg' in Amsterdam gehad die juist deze 'Europese aanbestedingen' van zorgtaken prima vond. Deze VVD-wethouder (Erik van der Burg) vond goed, dat de zorgorganisaties mensen beschikbaar stelden die met een door de gemeente opgestelde 'maatstaf' vastlegden op hoeveel uur hulp de klant recht had. Wie zich tekort gedaan voelde kon een tweede beoordeling aanvragen, maar velen schikten zich in de krappe toewijzing. En, zoals hierboven al is beschreven, waren de hulpverleners veelal aardige mensen en was het alternatief:

(zelf iemand zoeken die voor een bescheiden bedrag het schoonmaakwerk zou willen doen) niet erg aantrekkelijk.

De Amsterdamse aanpak. (2015 en 2016)

Toen in 2015 de nieuwe WMO werd ingevoerd was er in heel Nederland veel gedoe. Veel ouderen en mensen met een beperking kregen minder hulp en de gemeenten kregen ook minder geld vanuit 'den Haag' voor de WMO-uitvoering. Ook vielen er ontslagen bij het personeel. In Amsterdam hadden wij ook nog te maken gehad met een wethouder die de wet wilde omzeilen. Hij wilde geen gezeur van lastige klanten en zo gebeurde het, dat na de invoering van de nieuwe WMO in 2015 er in Amsterdam werd bepaald, dat de zorgorganisaties de omstandigheden van de aanvragers (de klanten) zouden beoordelen en de afspraken over de hulpverlening gingen maken. De wet schreef echter voor, dat onafhankelijke, door de gemeente aangestelde deskundigen die beoordeling (de keukentafelgesprekken) zouden doen en dat de gemeente een schriftelijke beschikking zou afgeven met vermelding van het aantal 'hulp-uren' en van de wijze waarop men desgewenst bij de rechtbank in beroep zou kunnen gaan.

Het heeft even geduurd, maar het feit, dat een wethouder zich niet aan de wet hield en er fors bezuinigd werd op de uren hulpverlening en er bovendien schande gesproken werd van de salarishoogte van directieleden van enige zorginstellingen, maakte dat er aktiebereidheid ontstond. Vijf gedupeerden hebben zich met steun van Cliëntenbelang Amsterdam tot de rechtbank gewend en hebben de wethouder een lesje geleerd. Het resultaat was dat in zomer 2016 iedere Amsterdamse HbH-klant de reparatie van de oude regeling (met meer uren hulp) kon aanvragen. Dat deden er ongeveer 6000! Dit succes had echter een keerzijde: de Amsterdamse WMO-pot raakte leeg en dat leidde later tot de nodige beknibbelingen....

2017/18.

De 'reparatie HbH' is door wethouder van der Burg niet zorgvuldig ingevoerd. Gelukkig zijn er weer mensen naar de rechter gestapt en is de nieuwe wethouder 'zorg' (mevrouw Kukenheim) nu gedwongen om al die 6000 besluiten opnieuw te herzien. De klanten krijgen nu eindelijk een echte gemeentelijke beschikking met daarin ook duidelijk aangegeven op welk aantal uren en minuten men recht heeft. Wethouder Kukenheim heeft de gemeenteraad onlangs bericht dat dit veel tijd en administratieve inzet vraagt en dat iedereen even geduld moet hebben. Zij betreurt de noodzakelijke extra kostenpost die niet rechtstreeks ten goede komt aan zorg en hulpverlening, maar ziet de noodzaak er van in. .... Kortom, de nieuwe wethouder is nu opgezadeld met het rechtzetten van het geklungel van haar voorganger en wij hopen, dat de ambtenaren en politici in de Stopera in de toekomst meer gaan luisteren naar wat de belangenorganisaties adviseren.....

Wij hebben er vertrouwen in, dat wethouder Kukenheim deze klus in 2019 gaat klaren en dat zodoende wij ouderen (en trouwens ook anderen die zich niet zonder HbH kunnen redden) eindelijk krijgen waarop ze recht hebben.

Ten slotte: wij, ouderen. herinneren ons nog hoe de gemeente de thuiszorg indertijd organiseerde. Het was een nutsbedrijf net als het GVB dat was. In zo'n organisatie ging ook wel eens iets mis, maar je hoefde dan niet naar de rechter om beklag te doen, nee, je ging dan gewoon naar een gemeenteraadslid....
Een heroprichting van een dergelijke gemeente dienst, daar dromen wij van.....